

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правові основи організації бізнесу

для підготовки
студентів

освітнього ступеня

бакалавр

року набору 2019

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

курсу

3

номер курсу, на якому викладається дисципліна

форма навчання

денна, заочна

форма навчання

статус дисципліни

вибіркова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Жукова Анна Ігорівна,
доцент, кафедри права, психології та сучасних
європейських мов, кандидат філософських
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
кафедра права, психології та сучасних європейських мов

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів системи правових знань, невід'ємно пов'язаних з управлінською діяльністю; засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, пов'язаних із правовим регулюванням організації бізнесу, правовим статусом суб'єктів господарювання та органів державної влади.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення основних нормативних правових актів, що регулюють здійснення бізнес діяльності в Україні та правового регулювання окремих видів сфери бізнесу.

Навчальна дисципліна передбачає знання основ правознавства та економічної теорії та планується до вивчення здобувачами ступеня вищої освіти бакалавр магістр на 3 курсі.

Мова викладання – українська.

У результаті вивчення дисципліни студент має

знати:

- порядок, форми та наслідки контролю за господарською діяльністю;
- поняття господарського права як галузі права України та його місце в системі права України;
- види суб'єктів підприємницької діяльності;
- основні принципи ведення бізнесу;
- поняття і класифікацію договорів у сфері бізнесу;
- чинні норми Конституції України, Господарського кодексу та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері господарювання;
- порядок та сутність легалізації суб'єктів господарської діяльності;
- існуючі організаційно-правові форми підприємницької діяльності;

вміти:

- грамотно використовувати теоретичні знання з підприємницької діяльності;
- застосовувати чинне законодавство в професійній діяльності, в питаннях економічної оцінки господарської діяльності;
- прораховувати економічну доцільність укладення, зміни і припинення господарських договорів;
- аналізувати проекти бізнес-договорів;
- вирішувати проблемні завдання;
- складати необхідні документи для ведення бізнесу;
- виконувати роботу, пов'язану з правовими аспектами діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Суб'єкти підприємницької діяльності

Поняття суб'єкта підприємництва, його ознаки та види. Суб'єкти господарської діяльності, їх ознаки та види. Поняття та особливості створення юридичної особи та фізичної особи – підприємця. Підприємства: поняття та види відповідно до законодавства України. Права та обов'язки засновників і учасників підприємств. Установчі документи підприємства. Філії та представництва підприємств. Дочірні підприємства, їх правовий статус. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України. Особливості установчих документів господарських товариств. Функції статутного фонду. Особливості створення та функціонування господарських товариств різних видів. Об'єднання підприємств, їх види та правовий статус. Інші організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності, правовий статус за законодавством України.

Тема 2. Державне регулювання бізнесу в Україні

Поняття та основні напрями державного регулювання господарської діяльності в Україні. Мета державного регулювання економіки. Тенденції його посилення. Методи державного регулювання господарювання. Основні засади державного контролю у сфері господарської діяльності. Законодавство, що регулює відносини у сфері захисту прав споживачів. Державний захист прав споживачів.

Тема 3. Порядок і особливості державної реєстрації та ліцензування бізнесу

Загальна характеристика законодавства, що регламентує порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва. Порядок і особливості державної реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності. Особливості реєстрації юридичних осіб. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб. Отримання дозволів на початок роботи. Ліцензування певних видів господарської діяльності за видами. Особливості та підстави припинення господарської діяльності.

Тема 4. Практичні аспекти створення та організації бізнесу

Пошук ідеї бізнесу та умови його створення. Форми власності підприємств. Управління фондами господарського товариства. Особливості організації бізнесу в залежності від сфер економіки. Ефективне і результативне керування бізнесом. Психологічні риси лідера, типи лідерства. Інтелектуальна власність суб'єкта господарювання: патенти і авторські права, комерційні таємниці і товарні знаки. Організація логістики та перевезень (правила Інкотермс). Приклади провідних компаній бізнес-лідерів. Зобов'язання бізнесу у сфері прав

людини. Основні документи з питань бізнесу і прав людини. Громадські організації захисту прав бізнесу.

Тема 5. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності

Поняття та функція договору у господарській діяльності. Класифікація договорів у сфері господарювання. Порядок укладання, зміни і розірвання господарських договорів. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними і неукладеними. Виконання договірних зобов'язань. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань у сфері господарювання. Припинення договірних зобов'язань.

Тема 6. Роль управління персоналом в системі бізнесу

Теорії управління персоналом. Методи управління персоналом. Трудове законодавство і його застосування для організації праці. Поняття та умови трудового договору. Грейдинг як система оплати праці та мотивації персоналу. Види організаційних структур управління: загальні збори, виконавчий орган - правління, наглядова рада відповідно до Закону України «Про господарські товариства». Роль консалтингу в сучасному бізнесі.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	Л		СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС	
Тема 1. Суб'єкти підприємницької діяльності	28	4	4			20						30	2				28							
Тема 2. Державне регулювання бізнесу в Україні	32	6	6			20						32	2	2			28							
Тема 3. Порядок і особливості державної реєстрації та ліцензування бізнесу	32	4	4			24						30		2			28							
Тема 4. Практичні аспекти створення та організації бізнесу	28	4	4			20						30		2			28							
Тема 5. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності	32	6	6			20						30	2				28							
Тема 6. Роль управління персоналом в системі бізнесу	28	4	4			20						28					28							
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	28	28			124						180/6	6	6			168							

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Суб'єкти підприємницької діяльності

1. Підприємства: поняття та види відповідно до законодавства України.
2. Господарські товариства: поняття та види відповідно до законодавства України.

Тема 2. Державне регулювання бізнесу в Україні

1. Поняття та основні напрями державного регулювання господарської діяльності в Україні.
2. Методи державного регулювання господарювання

Тема 3. Порядок і особливості державної реєстрації та ліцензування бізнесу

1. Оформлення документів, необхідних для державної реєстрації фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності.
2. Підстави та порядок внесення змін до установчих документів юридичних осіб.

Тема 4. Практичні аспекти створення та організації бізнесу

1. Пошук ідеї бізнесу та умови його створення.
2. Інтелектуальна власність суб'єкта господарювання: патенти і авторські права, комерційні таємниці і товарні знаки.

Тема 5. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності

1. Виконання договірних зобов'язань.
2. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.

Тема 6. Роль управління персоналом в системі бізнесу

1. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
2. Захист прав і законних інтересів суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4277>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачені навчальним планом

7. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
	Виконання контрольної роботи	15	15
1.	<i>Додаткові бали</i>	15	15
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	30	30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	10	10
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Винокурова Л. Ф., Щербина В. С. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Л. Ф. Винокурова, В. С. Щербина. – Київ : Юрінком Інтер, 2019. – 810 с.

2. Смолин Г. В., Туркот О. А., Хомко Л. В. Господарське право України. Загальна частина : підручник / Г. В. Смолина, О. А. Туркот, Л. В. Хомко. – Львів : ЛьвДУВС, 2017. – 484 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

3. Верховна Рада України [Електронний ресурс]: офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>. – Станом на 01.09.2020. – Назва з екрану.

4. Лавренюк Т. А. Принципи господарського права як засіб правового регулювання / Т. А. Лавренюк // Економічна теорія та право. – 2017. – № 2. – С. 146-156. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_etp_2017_2_28.

5. Скорук О. В. Стан та проблеми розвитку підприємництва в Україні / О. В. Скорук // Східна Європа : економіка, бізнес та управління. – 2016. – Випуск 2 (02). – С. 107–110.